Formati Standard Nr. 1: Karta e Auditimit të Brendshëm

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA DEVOLL
NJËSIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM

Nr. Prot **Bilisht, më____/____/2026**

KARTA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM E PËRDITËSUAR PËR SEKTORIN E AUDITIT TË BRENDSHËM

Qëllimi

Qëllimi i funksionit të auditimit të brendshëm është të forcojë aftësinë e Bashkisë Devoll për të krijuar, mbrojtur dhe mbështetur vlerën duke i ofruar titullarit/ bordit dhe menaxhimit siguri, këshilla, njohuri dhe largpamësi të pavarura, të bazuara në risk dhe objektive.

Funksioni i auditimit të brendshëm përmirëson: Bashkinë Devoll për:

- Arritjen me sukses të objektivave të saj.
- Qeverisjen, menaxhimin e riskut dhe proceset e kontrollit.
- Vendimmarrjen dhe mbikëqyrjen.
- Reputacionin dhe besueshmërinë me palët e interesuara.
- Aftësinë për t'i shërbyer interesit publik.

Në zbatim të ligjit nr.114/2015 "Për auditimin e brendshëm në sektorin publik" i ndryshuar, Manualit të Auditimit të Brendshëm, të miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr.134, datë 17.10.2025 "Për miratimin e Manualit të Auditimit të Brendshëm në sektorin publik" ,i ndryshuar auditimi i brendshëm kryhet nga profesionistë kompetentë në përputhje me Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm të IAB, të pranuara nga ministri përgjegjës për financat.

Funksioni i auditimit të brendshëm është i pozicionuar në mënyrë të pavarur me llogaridhënie të drejtpërdrejtë ndaj titullarit.

Audituesit e brendshëm janë të lirë nga ndikimi i padrejtë dhe duhet të bëjnë vlerësime objektive.

Drejtuesi i auditimit të brendshëm do të raportojë (nga 01.01.2026-31.12.2026) te titullari në lidhje me përputhshmërinë e funksionit të auditimit të brendshëm me Standardet, të cilat do të vlerësohen përmes një programi për sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë.

Autoriteti

Në bashkinë Devoll funksioni i auditimit të brendshëm ka mandat për t'i ofruar titullarit të njësisë publike siguri objektive, këshillim të pavarur, njohuri të vlefshme dhe perspektivë largpamëse për të përmirësuar proceset organizative dhe qeverisjen.

Autoriteti i funksionit të auditimit të brendshëm krijohet nga marrëdhënia e tij e raportimit të drejtpërdrejtë ndaj titullarit. Një autoritet i tillë lejon akses të pakufizuar te titullari.

Titullari autorizon funksionin e auditimit të brendshëm për të:

- Kryer angazhime të auditimit të brendshëm në pajtueshmëri me kërkesat e kuadrit ligjor dhe nënligjor në fuqi …

- Patur akses të plotë dhe të pakufizuar në të gjitha funksionet, të dhënat, informacionin, pronën fizike dhe personelin që lidhet me kryerjen e përgjegjësive të auditimit të brendshëm. Audituesit e brendshëm janë përgjegjës për konfidencialitetin dhe ruajtjen e të dhënave dhe informacionit.

- Ndarë burimet, vendosur frekuencat, zgjidhur lëndën, përcaktuar fushëveprimin e punës, aplikuar teknikat dhe dërguar raportet për të përmbushur objektivat e funksionit.

- Marrë ndihmë nga personeli i nevojshëm i bashkisë Devoll dhe shërbime të tjera të specializuara brenda dhe jashtë bashkisë Devoll për të përfunduar shërbimet e auditimit të brendshëm.

Pavarësia, Pozicioni Organizativ dhe Marrëdhëniet Raportuese

Njësia e auditimit të brendshëm do të pozicionohet në një nivel në njësinë publike që mundëson që shërbimet dhe përgjegjësitë e auditimit të brendshëm të kryhen pa ndërhyrje nga menaxhimi, duke vendosur kështu pavarësinë e funksionit të auditimit të brendshëm. Drejtuesi i auditimit të brendshëm do t'i raportojë funksionalisht dhe administrativisht titullarit. Ky pozicionim siguron autoritetin dhe statusin organizativ për të sjellë çështjet drejtpërdrejt tek titullari, pa ndërhyrje dhe mbështet aftësinë e audituesve të brendshëm për të ruajtur objektivitetin.

Drejtuesi i auditimit të brendshëm i konfirmon titullarit, të paktën një herë në vit (si pjesë e raportit vjetor), pavarësinë organizative të funksionit të auditimit të brendshëm. Nëse struktura e qeverisjes nuk mbështet pavarësinë organizative, Drejtuesi i auditimit brendshëm do të dokumentojë karakteristikat e strukturës së qeverisjes që kufizojnë pavarësinë dhe çdo masë mbrojtëse të përdorur për të arritur parimin e pavarësisë.

Drejtuesi i auditimit brendshëm i raporton titullarit çdo ndërhyrje që hasin audituesit e brendshëm në lidhje me fushëveprimin, performancën ose komunikimin e punës dhe rezultateve të auditimit të brendshëm. Raportimi përfshin rastet e ndërhyrjes/eve të tilla që ndikojnë në efektivitetin dhe aftësinë e funksionit të auditimit të brendshëm për të përmbushur mandatin e tij.

Mbikëqyrja e Titullarit

Për të krijuar, mirëmbajtur dhe siguruar që funksioni i auditimit të brendshëm në bashkinë Devoll ka autoritet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrat e tij, titullari duhet të:

- Diskutojë me drejtuesin e auditimit të brendshëm autoritetin, rolin, përgjegjësitë, fushëveprimin dhe shërbimet (e sigurisë dhe/ose të këshillimit) të përshtatshme për funksionin e auditimit të brendshëm.
- Sigurojë që drejtuesi i auditimit brendshëm të ketë akses të pakufizuar në takimet me titullarin, si dhe të komunikojë e bashkëveprojë drejtpërdrejt me ta, duke përfshirë takimet pa praninë e menaxhimit të lartë.
- Diskutojë me drejtuesin e auditimit të brendshëm tema të tjera që duhet të përfshihen në kartën e auditimit të brendshëm.
- Miratojë kartën e auditimit të brendshëm e cila përfshin, por jo vetëm, statutin e auditimit të brendshëm, fushëveprimin dhe llojet e shërbimeve të auditimit të brendshëm.
- Miratojë planin strategjik dhe vjetor të auditimit të brendshëm të bazuar në risk.
- Rishikojë performancën e njësisë të auditimit të brendshëm.
- Marrë komunikime nga drejtuesi i auditimit brendshëm në lidhje me funksionin e auditimit të brendshëm, duke përfshirë performancën në zbatimin e planit/planeve të auditimeve të miratuar nga titullari.
- Sigurohet që është krijuar një program për sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë dhe njihet me rezultatet vlerësimeve të cilësisë çdo vit.
- Kërkojë informacion nga drejtuesi i auditimit të brendshëm për të përcaktuar nëse ka patur kufizime të fushëveprimit ose burimet janë të pamjaftueshme dhe papërshtatshme.

Rolet dhe Përgjegjësitë e Drejtuesit të Auditimit të Brendshëm

Etika dhe Profesionalizmi:

Drejtuesi i auditimit të brendshëm duhet të sigurojë që audituesit e brendshëm:

- Të veprojnë në përputhje me kuadrin ligjor e nënligjor si dhe Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm, duke përfshirë parimet e Etikës dhe Profesionalizmit: integritetin, objektivitetin, kompetencat, kujdesin e duhur profesional dhe konfidencialitetin.
- Të kuptojnë, respektojnë, përmbushin kërkesat e arsyeshme dhe të drejta që burojnë nga ligji, standardet profesionale dhe parimet etike.
- Inkurajojnë dhe promovojnë një kulturë të bazuar në etikë në organizatë.

Objektiviteti

Drejtuesi i auditimit të brendshëm do të sigurojë që funksioni i auditimit të brendshëm të mbetet i lirë nga të gjitha kushtet që kërcënojnë aftësinë e audituesve të brendshëm për të kryer përgjegjësitë e tyre në një

mënyrë të paanshme, duke përfshirë çështjet e përzgjedhjes së angazhimit, fushëveprimit, procedurave, frekuencës, kohës dhe komunikimit.

Nëse drejtuesi i auditimit të brendshëm përcakton se objektiviteti mund të jetë i cenuar në fakt ose në dukje, detajet e cenimit do t'u raportohen palëve përkatëse.

Audituesit e brendshëm do të mbajnë një qëndrim të paanshëm që u lejon atyre të kryejnë angazhimet në mënyrë objektive, në mënyrë që:

- të jenë të besueshëm në punën e tyre,
- të mos cenojnë cilësinë,
- gjykimi i tyre të mos ndikohet nga faktorë të tjerë apo palë të treta as në fakt as në dukje.

Audituesit e brendshëm nuk kanë përgjegjësi ose autoritet të drejtpërdrejtë operativ mbi asnjë nga aktivitetet që ata shqyrtojnë. Prandaj, audituesit e brendshëm **nuk duhet**:

- të zbatojnë kontrolle të brendshme, të zhvillojnë procedura, të instalojnë sisteme
- të angazhohen në aktivitete të tjera që mund të dëmtojnë gjykimin e tyre, duke përfshirë:

 Vlerësimin e operacioneve specifike për të cilat ata kishin përgjegjësi brenda 3 viteve të kaluar.

 Kryerjen e detyrave operative.

 Kryerjen ose miratimin e transaksioneve jashtë funksionit të auditimit të brendshëm.

 Drejtimin e aktiviteteve të punonjësve që nuk janë të punësuar në njësinë e auditimit të brendshëm.

Audituesit e brendshëm duhet të:

- Raportojnë shkeljet e pavarësisë dhe/ose objektivitetit, në fakt ose në dukje, tek palët përkatëse dhe të paktën një herë në vit, siç është drejtuesi i auditimit të brendshëm, titullari.
- Tregojnë objektivitet profesional në mbledhjen, vlerësimin dhe komunikimin e informacionit.
- Bëjnë vlerësime të balancuara të të gjitha fakteve dhe rrethanave të disponueshme dhe të rëndësishme.
- Marrin masat e nevojshme për të shmangur konfliktet e interesit, paragjykimet dhe ndikimin e padrejtë.
- Të ruajnë konfidencialitetin dhe ruajtjen e të dhënave dhe informacionit të përfituar gjatë ushtrimit të detyrës si audites.

Menaxhimi i Funksionit të Auditimit të Brendshëm

Drejtuesi i auditimit të brendshëm ka përgjegjësinë për të:

- Planifikuar veprimtarinë e auditimit të brendshëm të bazuar në risk që merr në konsideratë kontributin e titullarit dhe menaxhimit të lartë.

- Diskutojë planin me titullarin dhe ia dorëzon titullarit për shqyrtim dhe miratim.
- Komunikuar ndikimin e kufizimeve të burimeve në planin e auditimit të brendshëm te titullari.
- Rishikuar dhe përshtatur planin e auditimit të brendshëm, sipas nevojës, në përgjigje të ndryshimeve në institucion, risqet, operacionet, programet, sistemet dhe kontrollet e instaluara.
- Komunikuar me titullarin nëse ka ndryshime të rëndësishme të ndërmjetme në planin e auditimit të brendshëm.
- Siguruar që angazhimet e auditimit të brendshëm të kryhen, dokumentohen dhe komunikohen në përputhje me Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm.
- Ndjekur gjetjet e angazhimit dhe konfirmojë zbatimin e rekomandimeve ose planeve të veprimit dhe komunikojë rezultatet e shërbimeve të auditimit të brendshëm te titullari periodikisht dhe për çdo angazhim sipas rastit.
- Siguruar aftësitë, kompetencat dhe kualifikimet e tjera të nevojshme në zbatim të kërkesave të Standardeve Globale të Auditimit të Brendshëm me qëllim përmbushjen mandatit të auditimit të brendshëm.
- Identifikuar dhe marrë në konsideratë tendencat dhe çështjet e reja që mund të ndikojnë te bashkia Devoll dhe t'i komunikojë ato te titullari sipas rastit.
- Marrë në konsideratë tendencat në zhvillim dhe praktikat e suksesshme në auditimin e brendshëm.
- Vendosur dhe siguruar respektimin e metodologjive të hartuara për të udhëhequr funksionin e auditimit të brendshëm.
- Siguruar respektimin e politikave dhe procedurave përkatëse të bashkisë Devoll , përveç rasteve kur këto politika dhe procedura bien ndesh me kartën e auditimit të brendshëm ose Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm. Çdo konflikt i tillë do të zgjidhet ose dokumentohet dhe do t'i komunikohet titullarit .
- Koordinuar veprimtaritë dhe marrë në konsideratë mbështetjen në punën e ofruesve të tjerë të brendshëm e të jashtëm të shërbimeve të sigurisë dhe këshillimit. Nëse drejtuesi i auditimit të brendshëm nuk mund të arrijë një nivel të përshtatshëm koordinimi, çështja duhet t'i komunikohet titullarit.

Raportimi i Drejtuesit të Auditimit të Brendshëm tek Titullari

Drejtuesi i auditimit të brendshëm duhet të raportojë para titullarit në lidhje me:

- Statutin e funksionit të auditimit të brendshëm.
- Planet (Strategjik dhe Vjetor) e auditimit të brendshëm dhe performancën në lidhje me realizimin e tyre.
- Rishikimet e planeve të auditimit të brendshëm.
- Cënimet e mundshme të pavarësisë, duke përfshirë edhe deklarimet përkatëse sipas rastit.

- Rezultatet nga programi i sigurimit dhe përmirësimit të cilësisë, të cilat përfshijnë përputhshmërinë e funksionit të auditimit të brendshëm me Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm të IAB (IIA) dhe planet e veprimit për të adresuar mangësitë e funksionit të auditimit të brendshëm dhe mundësitë për përmirësim.

- Ekspozimet e rëndësishme ndaj riskut dhe çështjeve të kontrolli, duke përfshirë risqet e mashtrimit, çështjet e qeverisjes dhe fusha të tjera të fokusit për titullarin .

- Rezultatet e shërbimeve të sigurisë dhe këshillimit.

- Kërkesat për burime.

- Përgjigjet e menaxhimit ndaj riskut që funksioni i auditimit të brendshëm përcakton se mund të jenë të papranueshme ose pranimi i një risku që është përtej oreksit të riskut të bashkisë Devoll.

Raportimi tek Struktura Përgjegjëse për Harmonizimin e Auditimit të Brendshëm

Drejtuesi i Auditimit të Brendshëm duhet të raportojë:

- Kartën e Auditimit të Brendshëm të miratuar nga titullari.

- Planin Strategjik dhe Vjetor të miratuar nga titullari dhe ndryshimet në rastet kur ka.

- Raportin Vjetor të Veprimtarisë të miratuar nga titullari

- Raportin Vjetor të Zbatimit të Rekomandimeve

- Programin e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë kur ka ndryshime.

Programi i Sigurimit dhe Përmirësimit të Cilësisë

Drejtuesi i auditimit të brendshëm duhet të hartojë, zbatojë dhe mirëmbajë një program për sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë që mbulon të gjitha aspektet e funksionit të auditimit të brendshëm.

Vlerësimet e jashtme do të kryhen të paktën një herë në pesë vjet nga një vlerësues i kualifikuar dhe i pavarur ose një ekip vlerësimi nga jashtë bashkisë Devoll.

Fushëveprimi dhe Llojet e Shërbimeve të Auditimit të Brendshëm

Fusha e shërbimeve të auditimit të brendshëm mbulon të gjithë universin e auditimit të bashkisë Devoll, duke përfshirë të gjitha aktivitetet, asetet dhe personelin.

Fusha e aktiviteteve të auditimit të brendshëm përfshin gjithashtu, por nuk kufizohet vetëm në, shqyrtime objektive të evidencave për të ofruar shërbime të pavarura sigurie dhe këshillimi për tiullarin.

Shërbimet e këshillimit duhet të dakortësohen me palën që kërkon shërbimin, me kusht që funksioni i auditimit të brendshëm të mos marrë përsipër përgjegjësinë e menaxhimit.

Angazhimet e auditimit të brendshëm

Angazhimet e auditimit të brendshëm përfshijnë vlerësimin nëse:

- Risqet që lidhen me arritjen e objektivave strategjikë të Bashkisë Devoll identifikohen dhe menaxhohen në mënyrë të përshtatshme.
- Rezultatet e operacioneve dhe programeve janë në përputhje me qëllimet dhe objektivat e përcaktuara.
- Operacionet dhe programet po kryhen në mënyrë efektive dhe efikase.
- Proceset dhe sistemet e vendosura mundësojnë pajtueshmërinë me politikat, procedurat, ligjet dhe rregulloret që mund të ndikojnë ndjeshëm.
- Integriteti i informacionit dhe mjetet e përdorura për të identifikuar, matur, analizuar, klasifikuar dhe raportuar informacion të tillë janë të besueshme.
- Burimet dhe asetet përfitohen në mënyrë ekonomike, përdoren në mënyrë efiçente dhe të qëndrueshme, si dhe mbrohen në mënyrë të përshtatshme.

Të drejtat e audituesve të brendshëm

Audituesit e brendshëm, në kryerjen e misionit të tyre, kanë të drejtat e mëposhtme:

a) të ushtrojnë në mënyrë të pavarur funksionin e auditimit, pa lënë hapësirë për ndërhyrje nga kolegët, mbikëqyrësit, drejtuesit e njësisë së auditimit apo pala e audituar, me përjashtim të marrëdhënieve të ndërsjella të këshillimit;

b) të kërkojnë dhe të sigurojnë të gjitha të dhënat me karakter teknik, ekonomik e financiar dhe menaxherial të njësisë që auditohet, duke marrë përsipër ruajtjen e fshehtësisë së tyre, sipas legjislacionit në fuqi;

c) të marrin nga punonjësit e njësisë së audituar, për rastet që gjykohet e nevojshme, shpjegime, deklarata dhe fotokopje të dokumenteve, në të cilat titullari i njësisë publike të audituar ka vënë shënimin “e njëjtë me origjinalin”, si dhe materiale të transportueshme, në formë elektronike, që janë subjekt i auditimit të brendshëm;

ç) të kenë kushtet e nevojshme, zyrë dhe pajisje logjistike të përshtatshme për ushtrimin e veprimtarisë së auditimit, kur auditimi kryhet jashtë ambienteve të njësisë publike;

d) të ndjekin, në mënyrë periodike, trajnimin e vazhdueshëm profesional, sipas kërkesave të nenit 20 të këtij ligji;

dh) t'i paraqesin kërkesën drejtuesit të njësisë së auditimit për heqjen dorë nga një veprimtari auditimi, kur vlerësojnë se për shkaqe të argumentuara cenohen besueshmëria dhe cilësia e auditimit ose në rastet kur veprimtaria audituese është në kushtet e konfliktit të

Karta e Auditimit të Brendshëm

Miratuar me datë:_____/_____/ 20 26

Sektori i Auditit të Brendshëm	**Titullari i njësisë Publike**
Përgjegjësi i Sektorit	**Kryetar i Bashkisë**
Anida Kaso	**Eduard Duro**
_____	_____